

Maatschappelijke impact van Vrouw Specifieke Aandoeningen

Judith Huirne, hoogleraar benigne gynaecologie, voorzitter koepel Wetenschap NVOG

Disclosures

Subsidie van ZonMw aan NVOG voor project: Maatschappelijke acceptatie vrouwspecifieke aandoeningen

Mede kartrekker samen met Astrid Vollebregt, gynaecoloog

Vrouwspecifieke aandoeningen

= Goedaardige aandoeningen van de geslachtsorganen:

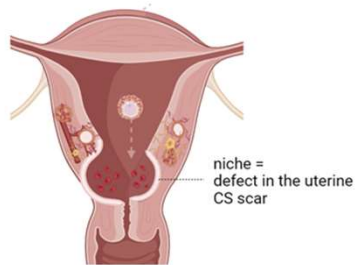
- **Cyclusstoornissen**
- Hormoongerelateerde aandoeningen
- Bekkenbodemp Problemen
- Vulvaire & vaginale aandoeningen
- Cervixafwijkingen
- Eierstok aandoeningen

- Buikpijn
- Seksuele problematiek
- Geslachtsziekten/Ontstekingen
- Premaligniteit
- Miskramen
- Anticonceptie
- Kindergynaecologie

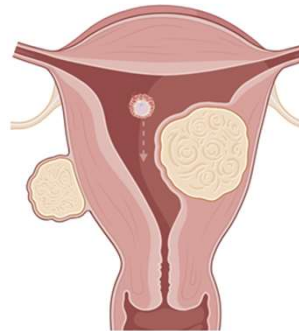
Oorzaken cyclusstoornissen

Niche

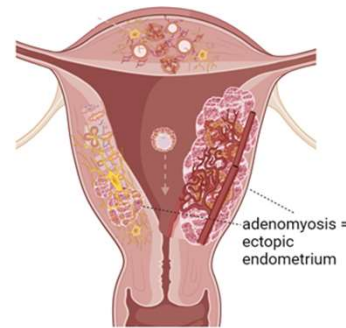
40% na SC

Myomen

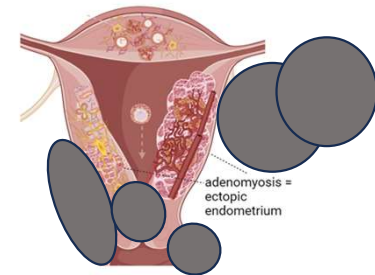
40-50%

Adenomyse

25%

Endometriose

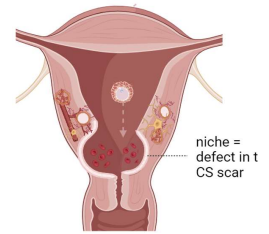
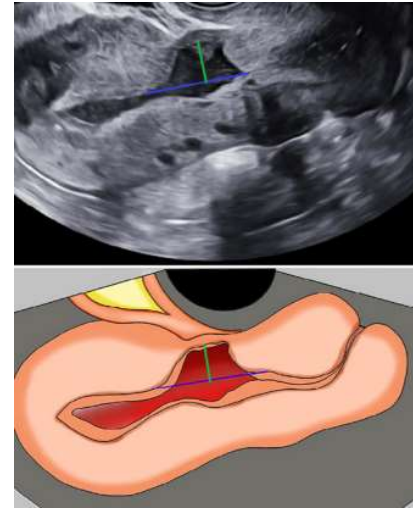

10-20%

Defect na keizersnede

Marjan Veenstra (39) uit Ede is een van de vele vrouwen die hier na een keizersnee last van hebben. „Ik kon niet meer gewoon naar de sauna of even zwemmen, omdat ik te veel bloed verloor.” Ze schaamde zich al jaren over het bloedverlies dat ze had, ook als ze niet ongesteld was. Ze klopte diverse keren bij de huisarts aan, maar had het gevoel dat die haar klachten niet serieus nam.

- 13 jaar klachten sinds haar keizersnede
- 11 jaar onbegrepen onvruchtbaarheid 6 IVF behandelingen
- Echo: niche (defect in keizersnede litteken)

- Hersteloperatie
- Na 3 maanden zwanger op natuurlijke wijze en geen klachten meer

Esther Lindhout
Moeder van Kai

40% van alle vrouwen na keizersnede een SC disorder!

Nederland: 30.000 keizersneden per jaar

Prioritering als NVOG

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2023–2024

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 865

MOTIE VAN HET LID SLAGT-TICHELMAN

Voorgesteld 11 september 2024

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het aantal keizersnedes in Nederland toeneemt;

constaterende dat ongeveer 60% van de vrouwen na een keizersnede een niche ontwikkelt – dat is een holtevormig litteken, een uitpuiling, welke in de baarmoeder ontstaat na een keizersnede;

constaterende dat hiervan 20% van de vrouwen klachten ervaart, zoals bloedverlies tussen menstruaties door, pijn in de onderbuik en problemen met zwanger worden;

constaterende dat naast de NHG-standaard vaginaal bloedverlies er nog te weinig aandacht is voor vrouwspecifieke klachten zoals nicheklachten;

verzoekt de regering om samen met onderzoekers, zorgverzekeraars en het werkveld hier meer aandacht aan te geven,

en gaat over tot de orde van de dag.

Slagt-Tichelman

Motie Slagt-Tichelman
(PVDA/Groen-links)

**Meer aandacht voor
vrouwspecifieke
aandoeningen zoals Niches**

- Regering
- Zorgverzekeraars
- Werkveld

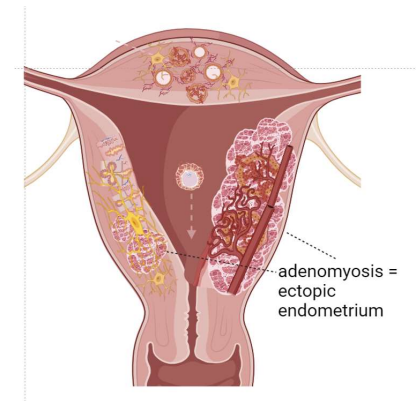
Unieke en complexe zorg

Hoe begon het?

“Tien jaar geleden kreeg ik na mijn bevalling last van **lange en pijnlijke menstruaties**. Het leek wel of ze eeuwig duurden. Ik was wel twee weken lang ongesteld. Dan stopte het een paar dagen en meteen daarna begon het weer. Ook had ik helaas **meerdere miskramen**.”

Heel lang dacht ik dat ik gewoon pech had, dat het er gewoon bij hoorde. Ook artsen konden niks vinden. Totdat een **gespecialiseerde gynaecoloog** me twee jaar geleden nog extra wilde onderzoeken. Na een aantal inwendige echo's werd het na acht jaar eindelijk duidelijk: ik had adenomyose.”

- Diagnose is lastig en wordt veel gemist
- We weten niet hoe het ontstaat en waarom klachten
- We weten niet waarom onvruchtbaarheid of miskramen ontstaan
- We hebben nog geen goede behandeling: eerst inzicht nodig

Endometriose

- Tijd tot diagnose 7-8 jaar
- 5-6 artsen bezocht
- Veel langdurige leed
- Veel ziekteverzuim

The French President, Emmanuel Macron, made the announcement of the national strategy in January 2022 – a rare declaration from a government leader. He tweeted:

“ It [endometriosis] is not a women’s problem, it is society’s problem. The national strategy we’re launching brings hope for a better quality of life for millions of women and girls.

What is the French national strategy on endometriosis?

“Wat gaan wij doen?”

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR
OBSTETRIE & GYNAECOLOGIE

Project “Maatschappelijke acceptatie vrouw specifieke aandoeningen”

Fase 1

01

Urgentie-analyse

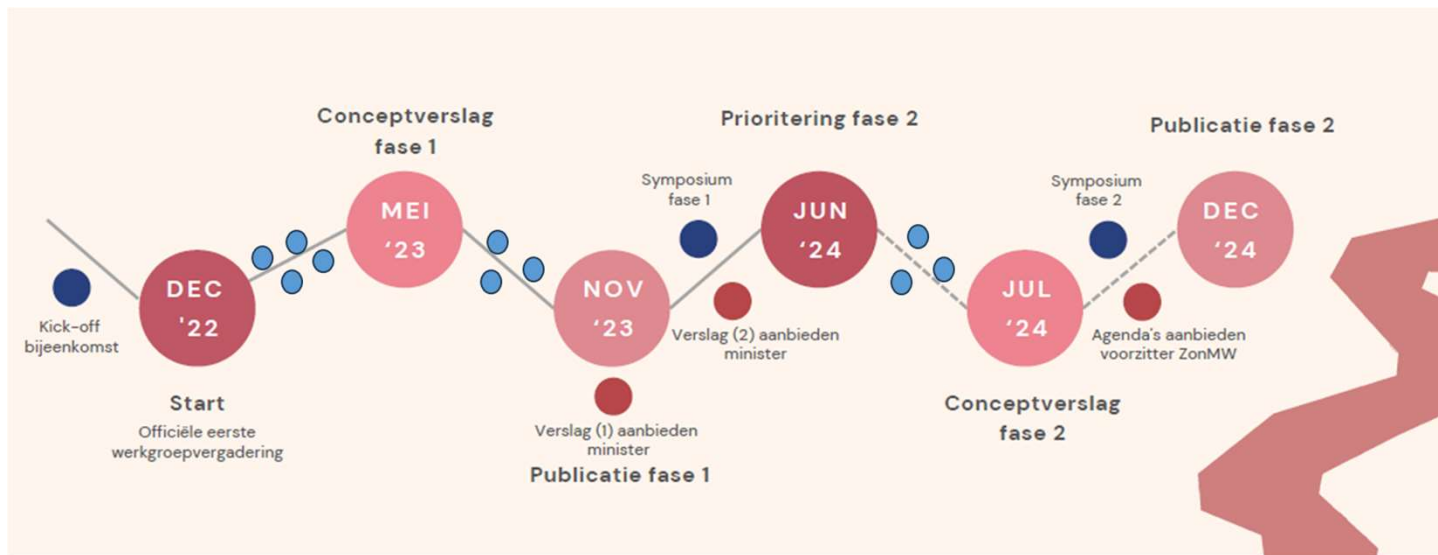

Voor vier onderwerpen urgentie-analyses opstellen:

- Witte vlekken analyse
- Impactanalyse

Tijdslijn

Vrouwspecifieke aandoeningen

Met meeste impact

Cyclusstoornissen en
cyclusgerelateerde
buikpijn

Bekkenbodem-
problemen

Hormoongerelateerde
aandoeningen

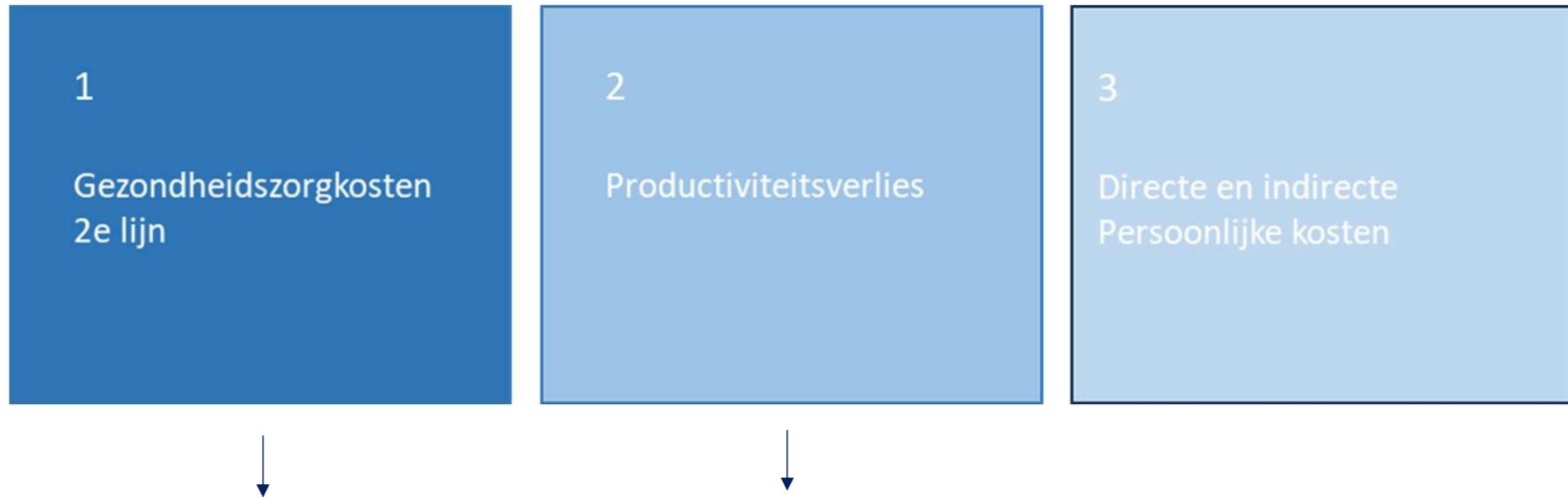
- Urgent probleem
- Grote impact QOL
- Taboe
- Grote maatschappelijke impact
- Veel ontbrekende kennis

Patienten
organisaties

Maatschappelijk probleem

Maatschappelijke kosten 7.6 miljard per jaar

Onderschatting

Niet Meegenomen

1^e lijns kosten
(nu alleen ziekenhuiskosten)

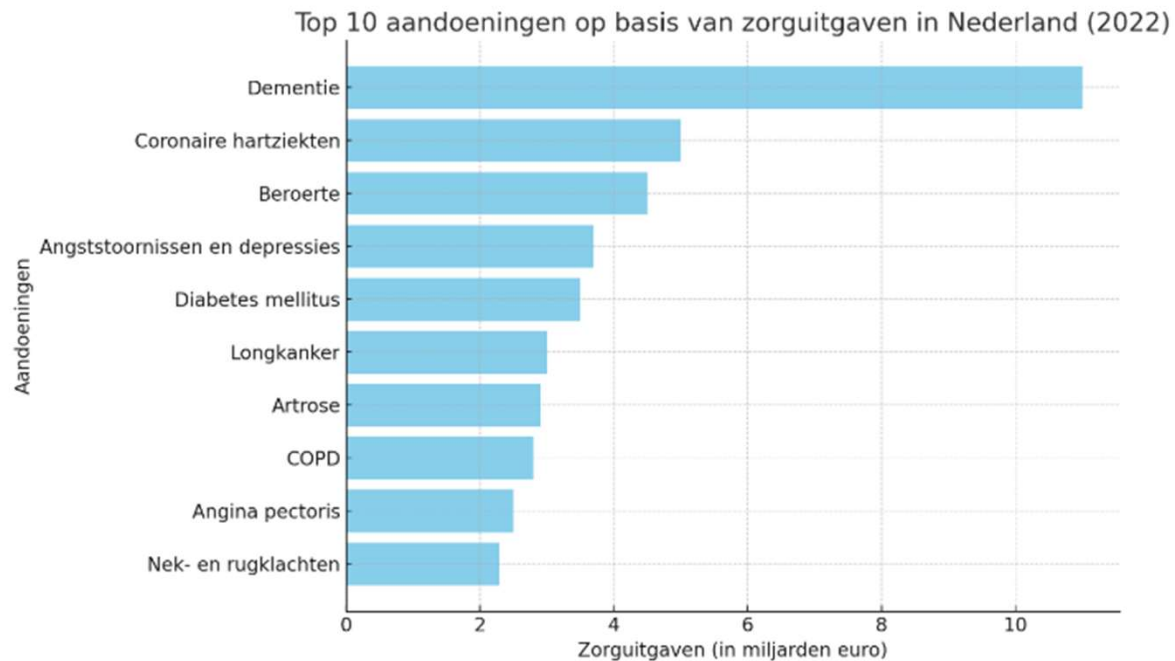
onnodige kosten verlate diagnose

behandelingen door schade (IVF)

persoonlijke kosten

kosten kansen ongelijkheid

Zorgkosten

- Totale kosten curatieve zorg 2022 was **53 miljard**
- Meeste zorgkosten besteed aan het latere leven bij ouderen
- VSA niet in top 10

Slechts 1 % van onderzoeksgeld naar Vrouwengezondheid

5 maart 2024

“

Minister Dijkstra: “Als je bedenkt dat we in ons land ruim 8,8 miljoen vrouwen hebben, en dat bijna iedere vrouw te maken krijgt met zo’n aandoening, dan is het toch onbegrijpelijk dat hier zo weinig kennis over is. En zonder deze kennis kunnen we deze aandoeningen niet goed behandelen. Daar mogen we niet langer van weggijken. Want een probleem van vrouwen, is een probleem van iedereen.”

Minister zegt geld toe voor uitvoer van de kennisagenda’s

Breder maatschappelijk perspectief van VSA

Elke vrouw krijgt gedurende haar leven te maken met 1 of meerdere vrouwspecifieke aandoeningen

↓
6,4 miljoen 18-65 jaar
(arbeidsparticipatie)

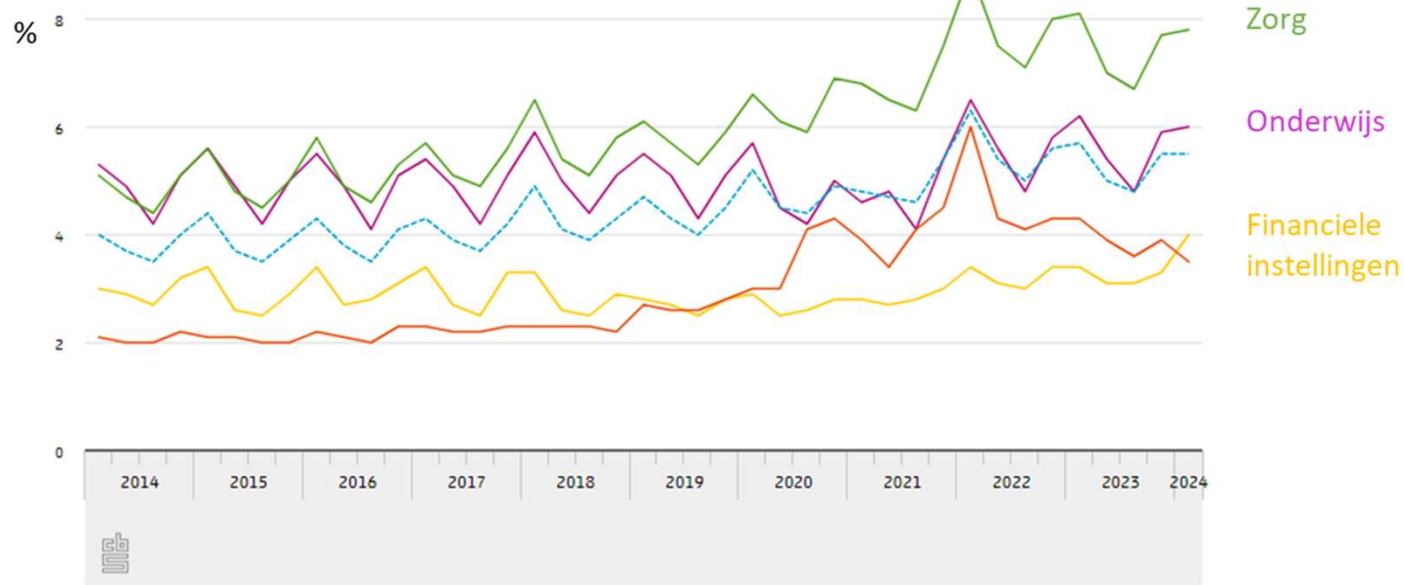
↓
Capaciteitsprobleem in
essentiële beroepen

Diabetes: 3/1000=	0,3%
Hart en Vaatziekten =	8-10%
Kanker =	5-15%
Totaal =	12- 25%

Capaciteitsprobleem door Vrouwspecifieke aandoeningen

Ziekteverzuim

CBS 2022
10% door
cyclusstoornissen

Tot 30.000 FTE
uitval door
overgang

Onze helden “uit” de zorg

Blijvende schade en blijvende uitval door te late behandeling endometriose

Onnodig uitval burnout, bleek overgang

Sandra Eikenaar, verpleegkundige verloskamers, teamleider (100 FTE)

Herhaaldelijk uitval door endometriose

Onnodig uitval en opname psychiatrie door Hormonale problemen

Tikkende tijdbom

De werkomstandigheden in de zorg- en welzijnssector

Werken in de zorg wordt zwaarder en veel personeel stopt: 'een tikkende tijdbom'

Hoe is het gesteld met de werkomstandigheden in de zorg- en welzijnssector? Deze studie, uitgevoerd onder leiding van Panteia, kijkt naar werkomstandigheden (Occupational Safety and Health, afgekort OSH) in 27 EU-lidstaten. De toenemende werkdruk en stress zijn zorgwekkend, net als agressie richting personeel. Verder is de hoge uitstroom in de zorg opvallend: in Nederland is in vijf jaar tijd de helft van de werknemers gestopt.

Martin Clarke

27 EU lidstaten

Nederland in 5 jaar 50% gestopt

Tekort aan zorgpersoneel 124.000 '28 en 231.700 '33

85% in de zorg is vrouw!

Vrouwspecifieke aandoeningen spelen een grote rol!

VSA werken leven lang door

Verzuim school ↑

Opleiding ↓

38%: functioneren ↓
(endom: 70%)

Parttime ↑
(afzakkers)

Menstratieverlof

40% zegt er gebruik van te gaan maken

Driekwart van de Nederlanders onder de 35 jaar staat positief tegenover het invoeren van menstratieverlof. Dat blijkt uit een peiling van FNV Young & United onder zo'n 3.000 jong

Stigmatisering

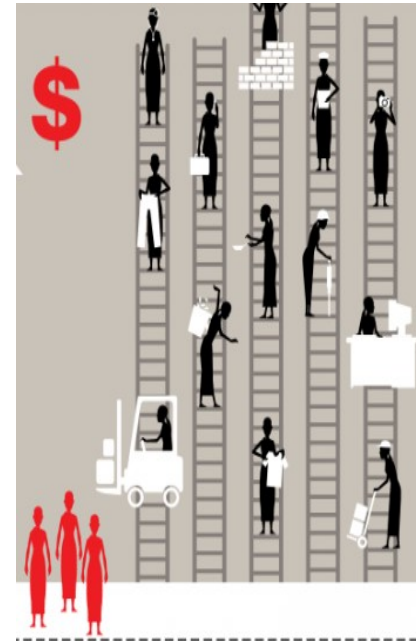
Het gevaar van menstruatie voor de wereldvrede

Menstratieverlof niet de oplossing

Betaald menstratieverlof: een pleister op de verkeerde wond?

DOOR HALA ALBAYATI 14 MEI 2023 GEEN REACTIES

“We moeten op zoek naar de onderliggende oorzaak en deze behandelen”

Daarom moeten we VSA prioriteren!

Ontwikkeling van de Agenda's

Fase 2

02

Agenda's

Voor drie onderwerpen agenda's opstellen:

- Kennis agenda
- Implementatie agenda
- Awareness agenda

NVOG
MAATSCHAPPELIJKE
ACCEPTATIE VAN
VROUWSPECIFIEKE
AANDOENINGEN

FASE 2

Symposium 10 December '24

Agenda's > 100 gaps !

Prioritering VSA VWS

31765-862	11 september 2024
Kwaliteit van zorg	
MOTIE VAN HET LID DOBBE C.S.	
Plenair debat (tweeminutendebat) - Tweeminutendebat 'Reactie op het rapport 'Maatschappelijke acceptatie van...	

De Kamer,

September 2024

APPROVED

1.

constaterende dat er nog forse achterstanden bestaan als het gaat om vrouwegezonderheid, waardoor er bij vrouwen bijvoorbeeld vaker geen diagnose wordt gesteld en zij vaker bijwerkingen krijgen van medicijnen,

overwegende dat uit onderzoek blijkt dat een tijdige diagnose en adequate behandeling van bijvoorbeeld symptomen van de overgang, endometriose, hart- en vaatziekten en psychische aandoeningen bij vrouwen in Nederland tot wel €7,6 miljard kan opleveren,

verzoekt de regering om **National Strategie Vrouwegezonderheid** op te stellen en daarbij ook aandacht te besteden aan de interactie met andere vormen van ongelijkheid, zoals sociaaleconomische gezondheidsverschillen, en deze **Voor Zomerreces 2025** met de Kamer te delen,

Amendment op Motie Dobben (SP)

Geld nodig voor ontwikkeling national strategie plan

Petitie “Zorg jij voor mij, zorg ik voor jou”

26 november 2024

Oproep

VWS

SZW

Economische zaken

Financiën

OZW

Zorgverzekeraars

Arbeidsongeschiktheids-
verzekeraars

Patiënten

Zorgverleners 1^e en 2^e en 3^e lijn

Werkgevers

FNV

Alliantie

Vrouw Specifieke Aandoeningen

10 December !!

Prioritering VSA als werkgever

Ook een zorgprobleem !

Voorbeeld

Amsterdam UMC 8629 FTE vrouwen

Verzuim: 7.1% (mannen 4.1%)

Stel 20% afname: naar 5.6 %: 120 FTE per dag extra

Gratis spreekuur voor eigen personeel

& Minder adhoc ziekmeldingen: minder werkdruk bij collega's -> verbeteren vitaliteit

Conclusie

VSA komen veel voor en hebben zeer grote maatschappelijke impact

Grote urgentie voor innovatie en wetenschap en zeer veel lacunes

Op alle niveaus prioritering nodig!

Noodzaak Nationaal strategieplan vrouwen gezondheid

10 December symposium en aftrap Alliantievorming !

